

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОГО
КОНТРОЛЮ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ**

В'юн В.В., Тельнова Л.Г., Власенко А.В.

Харківський національний медичний університет

У статті розглядаються організаційні та методичні аспекти педагогічного контролю при підготовці лікарів-інтернів. Автори визначають основні види педагогічного контролю при навчанні інтернів, реалізація яких підвищує якість підготовки молодих спеціалістів.

**ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS
OF PEDAGOGICAL CONTROL IN PREPARATION
OF DOCTORS-INTERNS**

Vyun V.V., Telnova L.G., Vlasenko A.V.

Kharkiv national medical university

In the article the organizational and methodical aspects of pedagogical control are examined in preparation of doctors-interns. Authors determine the basic types of pedagogical control at the studies of interns realization of that improves quality preparation of young specialists.

Вступ. Обов'язковим компонентом освітнього процесу є діагностика результатів навчання, яка дозволяє оцінити його ефективність. Освітня діагностика – складний і різноплановий процес визначення результатів навчальної діяльності. Аналіз і оцінка досягнутого проводиться за допомогою засобів педагогічного контролю. Педагогічний контроль – один із найвідповідальніших процесів навчання, як додипломного так і післядипломного, кінцевою метою якого є підготовка студентів, лікарів-

інтернів відповідно до певних кваліфікаційних вимог. Педагогічний контроль виконує цілу низку функцій:

- мотиваційну або стимуляційну функцію – педагогічний контроль заохочує освітню діяльність і стимулює її продовження;
- навчальну функцію – педагогічний контроль дозволяє виявити, систематизувати одержані знання та уміння;
- діагностичну функцію – педагогічний контроль дозволяє виявити рівень підготовки;
- виховну, розвиваючу функцію – формує самосвідомість слухача, ставлення до професії, відповідальність відношення до занять, спонукає до розвитку своїх здібностей, тобто сприяє до особистого і професійного росту.

Основна частина. Форми педагогічного контролю численні та різноманітні. У практиці післядипломної освіти лікарів-інтернів використовують такі види педагогічного контролю. Згідно з Типовими навчальними планами та програмами спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних закладів освіти III – IV рівнів акредитації, контроль знань складається з базового, проміжного та заключного. Крім цих видів контролю, Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III – IV рівнів акредитації передбачено піврічний (річний) підсумковий контроль, який проводиться при завершенні першого циклу очної частини навчання на кафедрі вищого закладу освіти та при завершенні циклу навчання на базі стажування перед направленням лікаря (провізора)-інтерна на очну частину навчання на кафедру вищого закладу освіти.

Підсумковий контроль включає в себе:

- перевірку професійної практичної підготовки лікаря-інтерна згідно з планом і програмою;
- тестовий контроль рівня знань та умінь;
- співбесіду.

Після закінченні терміну підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни підлягають атестації для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста з конкретної спеціальності.

Атестація лікарів-інтернів включає в себе:

- контроль знань та вмінь за комп'ютерними тестуючими програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України;
- оцінка державною атестаційною комісією знань та вмінь, у тому числі володіння практичними навиками;
- співбесіда чи інша форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури.

Як свідчить вищевказане, на всіх етапах навчання інтернів використовується тестування як метод педагогічного контролю. Як і будь-який метод навчання, тестування має свої переваги. Насамперед, це значна об'єктивність, яка виключає вплив негативних факторів (упередженість викладача, розбіжність вимог викладачів, обумовлена різним рівнем їх професійної кваліфікації); універсальність; повноцінне охоплення всієї програми навчання лікарів-інтернів з дисципліни; оцінка якості підготовки лікарів-інтернів проводиться відповідно до вимог державних освітніх стандартів. Базою реалізації достовірної системи контролю, крім тестування, є всебічне використання комп'ютерів, технічних аудіовізуальних систем. Комп'ютерний контроль підвищує рівень, ступінь об'єктивності оцінок і висновків, робить знання досяжними для кожного лікаря-інтерна з урахуванням його особистих здібностей, індивідуального стилю навчання.

До новацій освітньої діагностики відноситься успішне використання на кафедрах університету принципів рейтингового контролю, який проводиться згідно з розробленим положенням про організацію поточного контролю та рейтинговою системою оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів. У цьому положенні висвітлені основні види навчальної діяльності, що підлягають рейтинговій оцінці; організація та форми поточного контролю;

порядок проведення та оцінка ефективності рейтингового контролю та навчально-виховне значення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів.

Особливим видом заключного педагогічного контролю для лікарів-інтернів є складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3» як етапу державної атестації. Підготовка лікарів-інтернів до складання ЛП «Крок-3» проводиться згідно з розробленою в університеті системою заходів шляхом контрольного тестування лікарів-інтернів на всіх етапах навчання, а саме:

I етап – вхідний рівень підготовки до ЛП «Крок-3» проводиться на кафедрах як складова перевірки базового рівня знань лікарів-інтернів, методика якої розроблена та затверджена методичною комісією з післядипломної освіти.

II етап – проміжний контроль, також проводиться на кафедрах, з урахуванням корегування рівня знань після перевірки вихідного рівня знань.

III етап – тренувальні заняття в комп'ютерних класах ННЦ університету за буклетами минулих років із заміром засвоєного в кінці 1-тижневого навчання в комп'ютерному класі згідно графіка, розробленого ННПО ХНМУ та затвердженого проректором з науково-педагогічної роботи.

IV етап – заключний рівень готовності інтернів до ЛП «Крок-3» з тестовим контролем кафедри перед проведенням циклу лекцій з невідкладної допомоги як складової підготовки лікарів-інтернів до іспиту «Крок-3».

Завершаючий етап – контрольне пілотне тестування, яке проводиться за 2 місяці до ЛП «Крок-3» після закінчення циклу лекцій з невідкладної допомоги. Контроль за методичним забезпеченням та організацією тестового навчання інтернів на кафедрах здійснюється створеною при методичній комісії з післядипломної освіти секцією з ліцензійних іспитів «Крок-3».

Висновки. Педагогічний контроль, з урахуванням його позитивних сторін, є невід'ємною частиною навчального процесу лікарів-інтернів. Форми його реалізації і вживані методи можуть бути різними, але в цілому

вони утворюють чітко продуману систему педагогічного контролю, який дозволяє керувати якістю підготовки спеціаліста.

Література:

1. Кравченко Л.Г. Тестування як об'єктивний метод педагогічного контролю знань лікаря-інтерна. / Л.Г. Кравченко, Н.Т. Лотиш, С.В. Прохорова, К.О. Гурієнко // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції, присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України «Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ III – IV рівнів акредитації». 26-27 квітня 2012 року м. Тернопіль. ТДМУ «Укрмедкнига». Тернопіль – 2012. – С. 463

2. Скрипник І.М. Педагогічний контроль і самоконтроль – важлива складова навчального процесу. / І.М. Скрипник, Г.М. Давиденко, А.В. Марченко, Н.В. Цветкова // Матеріали навчально-наукової конференції «Сучасна післядипломна медична освіта: досягнення, проблеми, перспективи». 7-8 листопада 2013 року. Харків – 2013. – С. 162 – 163